

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Érdős gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 27. szám.

Vasárnap, július 3.

A gazda nem fizet lisztforgalmi adóváltásig! ***Az új termésrendelet elengedi a földadót 116 pengős kataszteri tiszta jövedelemig. — A szőlőbirtokos egyáltalán nem fizet földadót. — Négy-pengős bolettát kapnak a gabonatermelők.***

A kormány 3400. M. E. szám alatt rendeletet adott ki a mezőgazdaságnak az 1932/1933. gazdasági évre nyújtandó kedvezményekről és a rendelet kiadásával egyidejűleg hatályon kívül helyezte a lisztforgalmi adóváltás megállapítására és a mezőgazdaságnak nyújtandó kedvezményekre vonatkozó már kiadott rendeleteit.

A mostani rendelet szerint az 1932/1933. költségvetési évre (1932. július 1-től 1933. június 30-ig) esedékes földadót megtérítik az olyan földbirtokosnak, akinek egy község területén levő összes földbirtoka kataszteri tiszta jövedelme a 100 koronát (1 korona egyenlő 1.16 pengővel,

tehát 116 pengőt) meg nem haladja; továbbá a kataszteri tiszta jövedelem összegére való tekintet nélkül a szőlőbirtok után.

A mezőgazdák közmunkaszolgáltatási kötelezettsége (közmunkaváltás) az 1933. évre a következőképpen módosul:

Az, aki csupán két lovat tart, vagy akinek csupán két tehene van igavonásra, csak évi egy igásnapszámot köteles leróni;

a csupán egy szobát és egy konyhát magában foglaló ház birtokosa csak évi egy napszámot; a csupán két lakó-

Palóc leányok vasárnap délutáni tereferéje.

szobát és egy konyhát magában foglaló ház birtokosa pedig csak évi két napszámot köteles szolgáltatni.

A felsorolt kedvezmények fedezése céljából külön alap: „a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap” létesül. Az alap bevételeit a lisztforgalmi adóváltásból és a gabonajegyek (boletta) eladásából származó bevételek képezik. Az alap fedezi a földadótérítést; a közmunkaváltás módosítása folytán a vármegyei ut-alapnál előálló hiány megtérítését; a gabonajegy szelvényének a jogosultak részére való megtérítését; a gabonának feldolgozatlan vagy feldolgozott állapotban külföldi értékesítése esetén a gabonajegy értékének megtérítését; a liszt külföldi értékesítése esetén az általános forgalmi adó megtérítését; végül a községeknek az eddig élvezett részese-dés megszűnése folytán szükséges kárpótlást.

Az 1932. évi július hó első napjától számított egy év tartamára a lisztforgalmi adóváltás a kereskedelmi örlelésre kerülő buza és kétszeres minden métermázsája után 2 pengő 50 fillér. A rozs kereskedelmi örlelése mentes a lisztforgalmi adóváltás alól. A vámorléésre kerülő buza, rozs és kétszeres mentes a lisztforgalmi adóváltás alól.

A buza, rozs és kétszeres tulajdonjogának átruházása gabonajegy-kötelezettség alá esik. 1932. évi július hó első napjától kezdődően a gabonajegy ára az átruházott gabona minden métermázsája után 10 pengő, ebből a szelvény ára 4 pengő, a gabonalevél ára 6 pengő.

Átmeneti intézkedések.

A fenti rendelettel egyidőben jelent meg a kormány 3450. M. E. számú rendelete az átmeneti intézkedések tárgyában. A rendelet szerint az 1931. évben forgalomba bocsátott gabonajegyeket 1932. évi június hó 30-ával a forgalomból kivonták. Az 1931. évi kibocsátású felhasználatlan gabonajegyeket 1932. évi július hó 30-ig a postahivataloknál ujakra be lehet cserélni. Az olyan gabonajegyeket, amelyeknek szelvénye a gabonalevéltől el van választva, csak akkor lehet becserélni, ha a gabonajegy szelvény száma és a gabonalevél száma egyezik. 1932. évi július hó 30-ika után a gabonajegyek értéktelenek és azokat térítés nélkül kell bevonnai.

Az 1931. évi kibocsátású gabonajegyek szelvényeit a termelők 1932. augusztus hó 31-ig köztartozásaik fizetésére felhasználhatják, illetve pénzre beválthatják.

A gabonát 1932. évi július hó első napjától kezdve nem szabad az 1931. évi kioocsátású gabonalevéllal forgalomba hozni és kereskedelmi örlelésben megőrizni. Ezért az ilyen gabonalevéllal ellátott gabona tulajdonosai kötelesek június hó 30-án éjjélkor meglevő gabonakészletüket a pénzügyi hatóság ellenőrzése alá bocsátani és a gabonalevél beszolgáltatni. A beszolgáltatott 1931. évi kibocsátású gabonaleveleket 1932. évi kibocsátású gabonalevelekre kicserélik. Az ellenőrzésnél csak a rendes tisztaságú, legfeljebb 2 százalék idegen magvat vagy anyagot tartalmazó gabona vehető számításba. Ha több benne a gyommag, vagy egyéb mag, a megfelelő levonás után csak a tiszta gabona súlyát kell figyelembe venni. Az ellenőrzést csak a közraktárakban, a tárházakban, a kereskedelmi malmokban és olyan más malmokban levő készletekre kell foganatosítani, amelyekben tároló gabonára előzőleg a pénzügyigazgatóságához bejelentés érkezett. Június hó 30-ig tehát ilyen raktárakba kellett a gabonát beszállítani azoknak, akik a fentemlitett kedvezményben részesülni akartak. Uj gabonalevél kiszolgáltatásának természetesen nincs helye az ellenőrzés alá nem vont készletekre. A kisebb határszéli forgalomban behozott gabonára új gabonalevél akkor sem szolgáltatható ki, ha a gabonát utólag esetleg 1931. évi kibocsátású gabonalevéllal látták.

A rendelet a továbbiakban a malmok és darálók, gabona- vagy örleménykereskedők és feldolgozók készleteinek bejelentéséről, a gabonalevelek kicserélése végett bejelentett gabonakészletek ellenőrzéséről, a malmok, darálók, kereskedők stb. könyvvezetési kötelezettségéről, számvitel, nyilvántartás és kezelésről, végül a jövedéki kihágások és szabálytalanságok büntetéséről intézkedik.

Mindkét rendelet 1932. évi június hó 25-én lépett életbe és a Budapesti Közlöny (hivatalos lap) június hó 26-iki számában jelent meg.

Négy hónapig nem lesz perindítás, végrehajtás, zárlat és árverés a gazdák ellen.

A miniszterelnök a készülő földteherrendező intézkedésekről.

Az Egységspárt június hó 23-án értekezletet tartott, amelyen Pesthy Pál elnök meleg szavakkal emlékezett meg arról, hogy Petri Pál a napokban töltötte be államtitkári működésének tizedik esztendejét.

A miniszterelnök beszéde.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök szólalt fel ezután.

— Eddigi feladataink, — mondotta többek közt — a katasztrófális bajok megakadályozását voltak hivatottak szolgálni és azt hiszem, elmondhatom, ezt sikerült is elérni. Magától értetődő azonban, hogy ez nem meríti ki a kormány és a kormányzó pártnak tevékenységét, kötelességét és feladatát. A kormány már rendeletet adott ki a földhözjuttatottak megsegítéséről és azok terheinek könnyítéséről. Nem hiszem, hogy ez minden kívánalmat száz százalékgig kielégített volna, elmentünk azonban a könnyítések terén addig a határig, amíg az ország pénzügyi helyzete azt megengedi. Nagyobb engedményekre nem volt meg a lehetőség.

— A második fontos kérdés a termésrendelet. Meggyőződünk arról, hogy nemcsak a párt, hanem az ország közvéleménye is helytelenítette az első tervezetet, ezért azt elejtettük s újabb tervezetet dolgoztunk ki, amelyet június hó 25-én tárgyal le a 33-as országos bizottság. Ebben a

második tervezetben igyekeztünk mindazokat az óhajokat és kívánságokat honorálni, amelyeket a különböző érdekeltségek és a párt kiküldöttei is hangsúlyoztak.

A földteherrendezés.

— Nagyon fontos s talán egyik legjobban sürgetett teendője a kormányynak a földteherrendezés kérdése. A pénzügyminiszter már több értekezletet tartott ebben a kérdésben, úgy hogy annak kimunkálása igen előrehaladt s határozottan remélem, hogy a rendelet még ebben a hónapban kibocsátható lesz. Az egész vonalon teljes az egyetértés és megértés abban, hogy a mezőgazdaság adósságainak terhe és a mezőgazdaság jövedelmezősége között összhangot kell teremteni, mert az egész ország gazdasági életének sorsa szorosan összefügg a mezőgazdaság sorsával. Addig is azonban, amíg a végleges megoldás megvalósítható lesz, a legsürgősebb kérdéseket már most rendezni lehet. Az átmeneti időre általános természetű intézkedések történnek.

Ezeknek az intézkedéseknek az a lényege, hogy 1932. évi július 1-től október 31-ig mező-, erdő-, szőlő- és kertgazdaság céljaira szolgáló ingatlanok tulajdonosai ellen bizonyos terhelési határon felül a tartozásokért pert indítani, végrehajtást, vagy zárlatot

kérni, vagy foganatosítani nem lehet, a folyamatba tett pereket szüneteltetni kell, a kítüzött árverések tárgyalását pedig fel kell függeszteni.

Ez alól az általános szabály alól természetesen ki kell venni egyes olyan tartozásokat, amelyeknek kivételét közérdek kívánja, illetőleg, amelyek a gazdaság vitelének folytonosságával szorosan összefüggnek, mint például a folyó évi termelési előlegeket és hiteleket (a zöldhiteleket), a folyó évi adókat és egyéb közterheket, a munkabér követeléseket, a szolgálati viszonyból és a tartási kötelezettségből származó követeléseket stb. A kedvezményben részesítettek a rendelet hatálya alatt lejáró annuitásokra és kamatokra a rendeletben megállapítandó mérvű részleteket tartozónak fizetni és természetesen kötelesek lesznek a szükséges megújítási váltókat kiadni. A rendelet lehetővé fogja tenni a földteherrendezési eljárásba való bevonásra irányuló újabb jelentkezéseket. A rendelet ezenfelül intézkedéseket fog tartalmazni az adóst terhelő eljárási költségek hatékony csökkentése érdekében is.

(A rendeletet megjelenése után a „Vasárnap“ teljes egészében közölni fogja.)

Kamatcsökkentés, külföldi adósságok.

— Egyik legsürgősebb feladat a kamatcsökkentés kérdése is. A kormánynak tehát az a szándéka, hogy a kamatmérésről terén a legrövidebb idő alatt újabb lépést tegyen.

— Eddig is a legnagyobb súlyt fektettük arra, hogy minden pénzügyi intézkedésünk a külföldi hitelezőkkel és a Népszövetséggel harmóniában történjék. Eddig is megértették minden intézkedésünket, belátták, hogy a transzfermórárium sem fizetési jóakaratonkon mulott, hanem a viszonyok kövteztében állt elő. Megértik hitelezőink azt is, hogy a transzfermóráriumban vállalt fizetési kötelezettségeinknek sem tudunk egelőre eleget tenni. A továbbiak során is az eddigi politikát kívánjuk követni, mert meggyőződésünk, hogy csak így szolgáljuk az ország érdekét. Helytelen felfogás ugyanis az, amely egy nap látszólagos hasznáért odadobja az ország meglévő és eddig érintetlen hitelének jó hírnevét. Olyan töke ez, amelyet kezünkől kiadni nem szabad és ezért a leghatározottabban kijelentem, hogy a kormány ettől a felfogástól eltérni a jövőben sem fog. Ha a kormány a közeljövőben kénytelen is lesz egyoldalú intézkedéseket tenni, nem tér el ezért a most ismertett felfogásától, ha egyoldalú intézkedésre lesz szükség — ha hitelezőink ismételt felszólításunk ellenére nem lennének hajlandók idejében ezeket a kérdéseket velünk letárgyalni — ezek sem irányulnak hitelezőink ellen és tulajdonképpen: nem az ő tudtuk nélkül, hanem azzal a belátással és megértéssel történnék, hogy a kormány az adott viszonyok között másképp nem tehet. Ezek a legközelebbi jövőben a leggyorsabban megoldásra váró kérdések, melyek még a nyári szünet előtt megfelelő megoldásra jutnak.

A miniszterelnöknek hosszantartó általános tapssal, éljenzettel fogadott beszéde után Tóth Pál szólalt fel és hangoztatta, hogy a miniszterelnök kijelentéseit és a kormány tervezett intézkedéseit kielégítőnek tartja. Ezután azt kérte, hogy a földhözjuttatottak megsegítésére kiadott rendeletet változtatásuk meg olyan értelemben, hogy a haszonbérdíjat évi egy összegben, aratás után kelljen fizetni.

Héjj Imre köszönetet mondott a párt különböző bizottságainak azért, mert a földteherrendezéssel és egyéb gazdasági rendelkezésekkel kapcsolatos pénzügyi terveket folytonos tárcsázások során előkészítették és kidolgozták. A készülő intézkedések a párt erejét és sikerét igazolják a közvélemény előtt.

Patácsy Dénes arra kérte a kormányt, hogy a végrehajtások felüglesztésére szóló intézkedést a széles néprétegek megnyugtatóására minél előbb tegye közzé.

Az értekezlet elzárta a kaput.

Petri Pál.

Ünnepet ülni mindig nagyszerű és felemelő. Magasabb akkor, ha a csendes, de alkotó embert köszöntjük, akinek minden cselekedetében a nemzet élni akarása lobban. De különösen nagyjelentőségű a mai időben, amikor megcsonkítva a koldus függetlenségét hordozzuk tarisznyánkban.

Mert ha valaha szüksége volt nemzetünknek a megalkuvást nem ismerő, dolgos emberekre, akkor ma leginkább, amidőn a gazdasági züllöttség már-már politikai züllöttséggé csap át. Ez pedig a nemzet veszedelmét jelenti, mert szegénység mellett követhetünk még nemzeti célkitűzéseket, koldusországgal azonban nem.

Petri Pál államtitkár.

Petri Pál tizesztendő államtitkári és huszonnyolcesztendő községi pályáján ezt tartotta szem előtt. Felelőségének teljes tudatában mindig azt hirdette, hogy a magyar falu értelmi színvonalát emelni annyi, mint védeni magát a nemzetet. De egyuttal azt is, hogy a megváltozott viszonyoknak megfelelően csak az a gazda és földmives ember boldogulhat, aki számítani is tud, mert a többtudás nagyobb kenyeret jelent. Ezért építette a falusi iskolák ezreit, hogy a falusi népet felemelje a tudás, az ismeret polcára, hasonlóan a külföldi államokéhoz. A magyar népiskolai, különösen az iskolán kívüli népművelés, a felnőttek oktatása, azok a beszédes mérföldkövek, melyek Petri Pál alkotó munkásságát jellemzik.

Cselekedeteiben minden benne van, ami magyar. Szerénysége, megnyerő modora közismert. Szükszavu, mint a legtöbb dolgozó ember. Éppen azért nem szereti a nagy és sok hangos parlamenti szölamokat, főleg ott, ahol nem válik tetté. Tudatában van annak, hogy most csendes, szótlán munkára van szükség, nem pedig a hangosra, mert a sok beszéd még egy nemzet életét sem vitte előbbre. Mintha tökéletesen reáillene a nagy Széchenyi mondása: „Szép szónok az van akárhány, gyakorlati embert azonban csak keveset látok.”

Petri Pál gyakorlati, hogy úgy mondjuk, építő ember, aki népszerűségét is ennek köszönheti. Nincs a magyar politikának olyan embere, aki szeretettel ne venné körül, mert azt látják benne, hogy cselekedeteinek rugója mindig az, amit hazafisága jelöl ki számára.

Ki nagyon magasan áll, az beláthat az élet mélységeibe, mondja egy világhírű történettudós. Petri Pál tíz éve áll a magyar közoktatásügy legfelső lépcsőjén, ahonnan látta a magyar falvak és tanyák népének vértanui életét, iskolázatlanságát, küzdelmét a sorssal, elmaradottságát; éppen azért nagy munkával Klebelsberg Kunó gróffal együtt, a piros födelű, fehér falu iskolák ezreivel népesítette be ezt a földet, hogy népünk tudásának örökké élő oltárai legyenek. Petri Pál tíz éve alatt több történet

a magyar falu és tanyavilág érdekében, mint az előző kormányoknál ötven év alatt. A mult végzetes hibáit javította ki, amidőn az elhagyott Alföldnek és népének meghódítását tűzte ki feladatul. És hogy jól számított, igazolja az idő és a statisztika, mert az Alföld 3,900.000 lakosából 1910—20-ig 1,900.000 volt az irni-olvasni nem tudó ember. Ez a szám 1920-tól 1931-ig 50 százalékkal csökkent. Hogy ez a nemzet szempontjából mit jelent, azt nem kell magyarázni. És ez Petri Pál érdeme.

Petri Pál huszonnyolc esztendő alatt a magyar közélet minden ágába bepillantást nyert, de mégis a *szociális és kulturpolitika* volt az a két sarkpont, mely körül működése mozgott. A külföldi magyar egyházak és iskolák szervezése, a nyelvhatárokon élő szorongatott magyarság nemzeti védelme, a rokkantak, özvegyek, árvák gondozása és ennek kapcsán egy szerves egészségügyi munkásság előkészítése, azután a kiseddívó és elemi iskolai oktatás átszervezése, új tantervek, új iskolák, az ipari és gazdasági szakoktatás, a gyógypedagógia erőteljes fejlesztése: ezek azok a nagy eszmék, amelyek működése alatt megszülettek. Az utóbbi tíz évből kilenc alatt az intézmények egész sorozatát hozta létre. Közreműködésével az elemi iskolák száma 5100-al szaporodott. Most pedig minden erővel odatörekszik miniszterével: *Karafiáth Jenővel* együtt, hogy legfontosabb kulturértékeinket átmentse a jobb időkre.

Petri Pál megfogadta Széchenyi tanítását, mely így hangzik: *„Egyesült erővel törekedjünk arra, hogy egyetlen ember se maradjon kenyér, ruházat, fedél, szakismeret nélkül és az erkölcsi műveltséget senki se nélkülözze.”*

De nemcsak megfogadta, hanem meg is tette. Jutalma ezért a magyar falu millióinak hálás szeretete. Amikor a falvak és tanyák népe nevében köszöntjük Petri Pált tíz esztendő kemény munkásságának határkövénél, ezt azért tesszük, hogy az isteni Gondviselés adjon ennek a szegény, rengeteg szenvedést látott nemzetnek még igen sok Petri Pált, mert az elvégzendő munka hihetetlenül nagy.

De hogy az új magyar jövőndő és az új magyar vetés oly kedvezően érik, abban Petri Pál hitének, puritánságának és törhetetlen munkásságának jó része van, mert Petri Pált a föld beszéde megtanította mindarra, amire a falu népének égető szüksége van.

Szekeres László.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

Nagy érdeklődés mellett tartotta június hó 25-én, Budapesten, a Köztelek nagytermében közgyűlést az *Országos Mezőgazdasági Kamara*, amelyen teljes számban résztvettek a kamara tagjai, a kerületi kamarák kiküldöttei és a gazdatársadalmi szervek megbízottai.

Hoyos Miksa gróf elnök hosszabb beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, amelyben azt fejtette, hogy a *magas termelési költségek és alacsony árak teszik veszteséggé a gazdálkodást* és ez a lényege a bajoknak. Ezt az aránytalanságot kell megszüntetni, ha meg akarjuk menteni nemcsak a gazdákat, hanem a gazdálkodást is. A magyar mezőgazdaság az európai államok kereskedelempolitikájának az áldozata. Ott kell keresnünk tehát a megoldást is. Legtermészetesebb piacaink a volt monarchia ipari országai lennének, de ezek részéről találkozunk a legnagyobb nehézségekkel. Magyarország exportállam lévén, számára a *kereskedelmi szerződések megkötése a legfontosabb*. Ezen a téren azonban egyre nagyobb nehézségekkel találkozunk. Fontos érdeke a magyar mezőgazdaságnak — folytatta — az *állatkivitel biztosítása*. Nemcsak a nagygazdák, hanem a kisközségek érdeke, mert ebből fizetik adóikat és tartozásaik kamatait. Állatkivitelünk fennakadása okozta a legnagyobb bajokat. A behozatal szabályozásával kell a kivitel segíteni és elvként kell felláztatni, hogy *csak olyan államoktól vásároljunk, amelyeknek mi is el tudunk adni*. Ha azt akarjuk, hogy a magyar

föld ki ne csusszon tulajdonosai kezéből, továbbá, ha biztosítani akarjuk a termelés folytonosságát, *rendezniük kell a földterheket*. Folytak is a tárgyalások, amelyek odairányultak, hogy ne csak a kamatterheken könyvünk, hanem *intézkedések* történjenek a tartozások tekintetében is. Szükségesnek látszik, hogy minden intézkedés megtörténjék az aratás nyugodt menetének biztosítására. Olyan hónapoknak kell elkövetkezniök, amelyek alatt *semmiféle inzultus ne érhesse a gazdákat*. Akkor, amikor a *mindennapi kenyérnek a megteremtéséről gondoskodik, akkor nem szabad egyéb gondokkal gyötörni*. Hisszük, hogy az intéző körök megértik az idők szavát és a gazdálkodási kéréseket elfogadják, úgy, hogy az tényleg segítséget nyújt a gazdatársadalom egyetemének.

A nagy tetszéssel fogadták a beszéd után elnökké újra megválasztották egyhanguan Hoyos Miksa grófot, alelnökké pedig Schandl Károlyt, Sámik Józsefet és Mészáros István földmunkást.

Kóós Mihály igazgató ezután bemutatta a közgyűlésen a kamara jelentését, majd ismertette a kamarának a gazdaadósok rendezése ügyében készített javaslatát. A rendkívül érdekes javaslat szerint: 1. *Általános intézkedésként szükséges a hitelkamatoknak a mostaninál mérsékeltőbb megállapítása*; 2. *Átmenetileg, de legalább is október 31-ig perlési, végrehajtási és árverési, egyuttal telettkönyvi bekebelezési tilalom rendeltetés el a gazdák mindennemű, tehát akár jelzálogilag biztosított, akár eképpen nem biztosított adósságaira*, kivéve a munkáltatásból, gazdasági biztosításból, tartási és folyó haszonbérletből származó kötelezettségeket és a tartozások folyókamatait; 3. *ez idő alatt azok közül, akik ezt az arra kijelölendő szervezettől kérik, jelöltessenek meg azok a birtokosok, akikkel szemben további intézkedések megokoltak*, nevezetesen: a) *szükség esetén a tőketörlesztések és hátralékos kamatok, valamint az adós teherbíróképessége szerint a folyó kamatok egyrésze megfizetésének további felfüggesztése, azoknak a tőketartozásokhoz való csatolása*; b) *rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben a másként meg nem menthető legkisebb birtokok adósságainál a kamatok megfelelő részének arra igénybevehető fedezeti alaphoz való megtérítése*; 4. *a gazdaadósok érvényesítésével összefüggő jogesetkémények mindennemű költségei mérsékelteszenek és a legalacsonyabb számlákban állapíttassanak meg*; 5. *a szükséges intézkedések alkalmazására fejlesztessék ki a Földterrendező Országos Bizottság*, olyképpen, hogy hatályosan és gyorsan intézhessen a hozzáforduló eladósodott gazdák ügyeit; 6. *megfelelő szervek létesítésével és megfelelő jogszabályok alkotásával tétessék lehetővé az eladósodott gazdákra nézve is csődönkívüli magán-, illetőleg kényszerügyesség*; 7. *a termelés folytatásának biztosítása, illetőleg a gazdák további hitelképességének megőrzése érdekében honosíttassék meg az ingyjelzálog intézménye*.

Ezeket a javaslatokat a közgyűlés többek hozzászólása után elfogadta és tudomásul vette a kamara számadásait is. Hoyos Miksa gróf záróbeszédében hangsúlyozta, hogy a *kamara az egész magyar mezőgazdaság egyetemes érdekeit képviseli* és nem lehet olyan kívánásokat támasztani vele szemben, melyek keresztül nem vihetők. Az általános moratórium önmagunk sírját jelentené. Igéretet tett, hogy amikor a határozati javaslatot a kormányzattal tárgyalni fogják, *minden gazdaérdeket meg fognak védeni*.

Közepes termés várható.

A földművelési minisztérium által június hó 25-én közzétett vetés- és termésjelentés szerint *buzából általában közepes termés várható*. A buza vetésterülete 2,786,855 kat. hold és ezen a területen holdanként átlag 6,49 q, összesen 18,100,500 q *buzatermés várható*. Az idén 1,644,600 q-val gyengébb buzatermésre számíthatunk. *A rozsól a közepesnél jobb termésre van kilátás*. A rozs idej vetésterülete 1,098,075 kat. hold és ezen a területen holdanként átlag 6,19 q, összesen 6,808,600 q *rozstermés várható*. A várható termés mennyiség a múltévi terménynél 1,298,700 q-al többnek mutatkozik. A *repce* közepesnél gyengébb termést ad. Az *árpa* a közepesnél valamivel jobb eredménnyel bírtal. *A zab is a közepesnél valamivel jobb eredménnyel bírtal*. A *tengeri szőpen* fejlődik. A *burgonya* virágozik, tövét megkezdte. A *cukorrépa* és *takarmányrépa* jól fejlődött. A kerti vetemények jól fejlődnek.

A *lőhere* és *lucerna* második kaszálását helyenként megkezdtek, a *csalamádé* néhol alacsony és fonyadni kezd, a *zabos búkkönyt* egyes helyeken kaszálják. A *rétek* anyaszénáját

betakarították, a hozam sok helyen közepes, másutt gyenge. A gyümölcsfák közül a kajszin gyenge, néhol közepes termést ígér, a cseresznye közepes, a meggy gyenge termésre nyújt kilátást, szilva, alma, körte és dió közepes termést ígér. A szőlők virágzása kedvező körülmények között történik.

A szüret idejére léptesse életbe a kormány a borfogyasztási adó csökkentését.

A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasköre június hó 19-én közgyűlést tartott Budapesten, amelyen *Bottlik* István báró felsőházi tag, elnök hosszabb beszédében ismertette a szőlőgazdák nehéz helyzetét. A borfogyasztási adó ügyét *Reismann* Zoltán igazgató ismertette és rámutatott arra, hogy az adónak ötven százalékkal január 1-re tervezett leszállítása komoly veszedelmet rejt magában. Attól lehet ugyanis tartani, hogy olyan árrömlés jár majd az adócsökkentés nyomában, ami a várt előny helyett csak kárt fog okozni a termelőknek. A gyűlés olyan tartalmu javaslatot fogadott el, hogy kérni fogja a kormányt, léptesse életbe a borfogyasztási adó csökkentésére vonatkozó rendeletét már szüretkor. A szeszfőzéssel összefüggésben a borpárlat ügye került azután napirendre. *Polgár* Lajos dr. erre vonatkozóan a következő javaslatot terjesztette elő: A szőlőgazdaság követeli, hogy a többi európai bortermelő ország berendezkedésének megfelelően fogyasztási szesz csak borból legyen előállítható. Addig is az ipari szeszgyárak kontingensének megvonása a mezőgazdasági szesztermelés és bortermelés javára sürgősen intézményesen megoldandó. *Nagy* Béla rámutatott arra a visszásságra, hogy a veszteséges szeszexport érdekében a belső borfogyasztás érdekét mennyire elhanyagolják a követelte az átvételi árak lehetőleg magasabb nívón való megállapítását. *Reiner* László az italmérsi jogrendszerre vonatkozó intézkedéseket ismertette s javaslatot nyújtott be, melyben az érdekelttség az italmérsi jogrendszer teljes revízióját, a különböző italmérsi jogok egyenlősítését s a termelői italmérsési engedélyek körül tapasztalt hatósági vegzaturák intézményes beosztását követeli. *Györgyey* Lajos indítványára a közgyűlés kimondotta, hogy a Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasköre, amely az egész ország szőlőgazdáinak bevonásával eddig kizárólag érdekelttségi kérdésekkel foglalkozott, országos szövetséggé alakul. A közgyűlés *Iványi* Béla, *Kállay* Miklós, *Inkey* Pál báró, *Schandl* Károly, *Órffy* Imre, *Petró* Kálmán, *Krüger* Aladár, *Sauerborn* Károly, *Dinich* Ödön és *Kossa-Magyar* Péter képviselőket tiszteletbeli igazgatósági tagjaiul választotta meg.

A kecskeméti mezőgazdasági kamara jubiláris közgyűlése.

Kecskeméten, június hó 19-én, vasárnap közgyűlést tartott a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara*, amelyen fennállásának tízéves fordulóját is megünnepelte. A közgyűlésen résztvevett *Hoyos* Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke, *Köcs* Mihály igazgató, *Bernát* István, a Nemzeti Bank alelnöke, továbbá *Preszly* Elemér főispán és még igen sokan a vármegye előkelőségei közül. A közgyűlés *Purgly* Emil földművelésügyi miniszter lemondása folytán elnökké *Staub* Elemér ny. államtitkárt, a Mezőgazdasági Kivételi Intézet elnökét választotta meg. Alelnökök lettek: *Teleki* Mihály gróf, *S. Bálint* György felsőházi tag, *Bartha* Mihály és *Wagner* Adolf.

Staub Elemér elnök hosszabb beszédében programot adott. A mezőgazdasági termelés értéke — mondotta többek közt — magasan fölülte áll az iparénak. Az értékesítési nehézségek, a szomszéd államok magatartása, a kereskedelmi szerződések hiánya miatt teljesen bizonytalan helyzet előtt állunk. Az esztrákokkal való tárgyalások folyamán a legteljesebb erélyt kell mutatnunk. Az állatkivétel terén lényeges javulás jelei látszanak. Sajnos, gazdaközösségünk elhanyagolja az állatneve-

lést. A devizakezelés okozta nehézségek terén az a bizonyos könnyebbedés, amit e téren az áruforgalmi pengő jelent, *Purgly* miniszternek köszönhető. Egyébként a mai gazdasági harc már az idegek harca. Bizunk benne, hogy Magyarország bírja majd, mert a mi fegyverünk a kenyér.

Teleki Mihály gróf egységes gazdafrontot sürgetett, hogy a gazdaközönség megvédhesse érdekeit. A közgyűlés a kamara örökös tiszteletbeli elnökévé választotta *Purgly* Emil földművelésügyi minisztert. Ezután *Gesztelyi* Nagy László dr. igazgató az elmúlt tíz év munkásságáról tartott beszámolót, majd *Hoyos* Miksa gróf beszélt. Kiméleti időt kell biztosítani — mondotta — a gazdáknak. Olyan birtokok, amelyeken még segíteni lehet, feltétlenül maradjanak a birtokosok kezén. Nem demagóg frázisokkal akarunk hatni, nem akarjuk elpusztítani a hitelszervezetet, de nem tudunk fizetni. Meg kell gondolni azt a problémát, hogy terményben fizethessünk s ebbe a hitelezőknek is bele kell nyugodniuk, mert inkább terményt kapjanak, mint semmit. Az ünnepi közgyűlést díszebéd követte.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

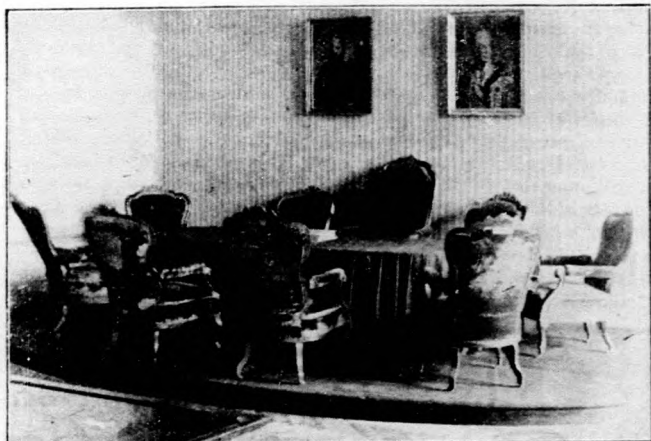
A képviselőház ülése.

A képviselőház június hó 21-én, kedden folytatta az összeférhetetlenségi törvényjavaslat vitáját. *Hunyady* Ferenc gróf, a javaslat mellett foglalt állást. *Apponyi* György gróf, üdvözölte az igazságügyminisztert, a javaslat benyújtásáért. *Váry* Albert szerint a javaslat jó, szigorubb, mint a meglévő, sőt túlságosan is szigorú. A napirendi vita során *Eckhardt* Tibor sürgette az általános moratóriumot.

A június hó 22-iki, szerdai ülésen folytatták az összeférhetetlenségi törvényjavaslat vitáját. Napirend előtt az összeférhetetlenségi itélőbizottság jelentését terjesztették elő, mely kilenc szóval három ellenében, kimondotta *Kállay* Tamás ügyében az összeférhetetlenséget.

A törvényjavaslat vitája során, *Gaal* Gaston, a javaslatot támadta és nem fogadta el. *Wolff* Károly helyesli a javaslat intézkedéseit. *Szedes* Ferenc *Pásztor* Imre sarkadi szocialista pártelnök ügyét hozta szóba, akit — mint állította — agyba-főbe vertek a csendőrök és erről orvosi látéletet olvasott fel. *Puky* Endre elnök kijelentette, hogy ha valóknak bizonyulnának ezek az adatok, ez az egész Ház felháborodását vonná maga után. *Zsitvay* Tibor igazságügyminiszter azt hangsúlyozta, hogy a törvény egész szigorával fognak eljárni a jogegyenlőség és a polgári szabadság védelmében.

Az interpellációk során *Eckhardt* Tibor a rizshántoló üzemi megrendszabályozása érdekében interpellált. *Mojzes* János a kőművesprési díjak túl magas voltát kifogásolta. *Zsilinszky* Endre szerint a vidéken gabonauzsora folyik. A 12 pengős buza-

Az 1848-iki első független magyar kormány minisztertanácsi karosszékei.

A történelmi nevezetességű butorok a most megnyitott parlamenti múzeumban nyertek elhelyezést.

Deák Ferenc szobájának részlete a parlament múzeumban.

A „Haza bölése” a képen látható karosszékek hunyta le szemét örök álomra. Az asztalkán minden úgy van, amint akkor volt. A hamutartóban még egy megkezdett szivar is van.

árak mellett előfordul, hogy 18—22—26 pengős áron adják a megszorult embereknek az oroszok a gabonát.

A június 23-iki, esütörtöki ülésen az összeférhetetlenségi javaslat tárgyalása során, Jánossy Gábor a törvényjavaslatot jónak mondta és elfogadta. A vita befejezése után Zsitvay Tibor igazságügyminiszter mondott nagyhatású beszédet.

A június hó 24-iki, pénteki ülésen Almásy László elnök bejelentette, hogy 1171 község kérvényt nyújtott be a békerevizio érdekében. Az összeférhetetlenségi törvényjavaslat tárgyalása során Pallavicini György ögróf a javaslatot elfogadta. Ezzel a javaslat általános tárgyalása véget ért. A részletes vita során eljutottak az ötödik szakaszig.

A Ház június hó 25-én, szombaton nem tartott ülést.

A felsőház ülése.

A felsőház június hó 21-én, kedden kezdte meg az 1932-33. évi állami költségvetés tárgyalását. Baltazár Dezső református püspök a kormány iránt legteljesebb bizalmát fejezte ki és a költségvetést elfogadta. Tóth Lajos, a magyar-olasz-osztrák gazdasági kapcsolatok kiépítésének szükségességére mutatott reá. Bottlik István báró a földteherrendezés kérdésének megoldását sürgette és erre vonatkozó tervezetét ismertette. Hoyos Miksa gróf a kamat- és földteherrendezés problémáját sürgette. Sztéry József báró ismertette Apponyi gróf genfi levelét, melyben a nagy magyar államférfiu azt írja, hogy odakünn megértésre talált és reményeket lehet fűzni ahhoz, hogy a Népszövetség révén a kamatleszállítás tekintetében eredmények lesznek elérhetők. A Károlyi-kormányának külföldön nagy tekintélyt sikerült biztosítani. Horváth Győző kálocsai nagypüspök, a hitfelekezeti iskolák és kántortanítók súlyos sérelmeire mutatott reá. Ravasz László református püspök szerint a miniszterelnök történelmi küldetést tölt be azzal, hogy elszánt puritanizmust és asketizmust hozott be a politikai életbe. Bernáth István szerint nem lehet itt szabadságról, függetlenségről, nemzeti törekvések teljesítéséről szó, amikor a magyar gazdák alól a pokrócot abban a pillanatban ki lehet rántani, amikor a hitelezők akarják. József királyi herceg óva intett az inflációtól. Ezután a bajbajutott gazdák megsegítésének szükségességéről szökött. Sámik József és Mészáros István a mezőgazdasági munkások nehéz helyzetére hívta fel a figyelmet.

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter azt hangsúlyozta, hogy a kormány feladatának tekinti az árak szabályozását. A kormánynak lesz ereje és hatalma ahhoz, hogy a kartell-törvény szigorának érvényt szerezzen. Az állam érdekeltségeit kivonta az összes kartellekből. Waldbott Kelemen báró a bortermelés válságával foglalkozott és Tokaj megmentését kérte a kormánytól. Albrecht királyi herceg külpolitikai kérdésekről szökött, majd a gyermekvédelem sürgős problémáit ismertette behatóan. Végül a telepítés szükségességére mutatott reá és arra utalt, hogy a jelenlegi miniszterelnök iránt teljes bizalommal viseltetik.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszolt ezután az elhangzott felszólalásokra abban a szellemben, amint a költségvetés képviselőházi tárgyalása alkalmával tette. Kormányi Frigyes báró pénzügyminiszter és Purgly Emil földművelésügyi miniszter felszólalása után a költségvetés általános vitája véget ért.

A 33-as bizottság ülése.

Június hó 25-én ülést tartott a 33-as országos bizottság, melyen letárgyalták és a szónokok elismeréssel fogadták az új termérendeleletet. A bérbeadott ingatlanoknál fenntartják azt a most is érvényben lévő rendelkezést, hogy a négypengős bolettának felül a bérto, felül a földtulajdonos kapja.

Az alsólendvai választás.

Az alsólendvai kerületben június hó 25-én volt a képviselőválasztás. Képviselőnek Némethy Vilmos független kiscigada jelöltet választották meg, aki 4318 szavazatot kapott, szemben Neugebauer Béla keresztény ellenzéki 450 szavazatával.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A genfi és Lausanne-i értekezlet. A jelenleg Genyben ülésező leszerelési és a Lausanneban tárgyaló jóvátételi értekezletnek az elmúlt héten döntő lökést adott Hoover, Amerika elnöke. Gibson, az amerikai Egyesült Államok kiküldöttje felolvasta Hoover elnök javaslatát, mely szerint a fegyverkezéseket az egész világon körülbelül egyharmaddal kell csökkenteni. Örültség lenne — mondja Hoover — a világ részéről, ha továbbra is a megsemmisítő katonai kiadások terhe alatt nyögne. A javaslat felolvasása után Paul Boncour francia delegátus kijelentette, hogy a francia kormány ellenzi Hoover tervezetét, mert nem veszi tekintetbe a nemzetközi biztonság rendszerének szükséges kiegészítését. Nadolny német, Litvinov orosz, Grandi olasz és Madairüga spanyol delegátusok magukévvá tették az amerikai javaslatot. A genfi konferencia most a Hoover-javaslat hatása alatt áll és a javaslat elfogadói, illetőleg ellenzői új mérközésre készülődnek. Lausanne-ban egész héten folytak a bizalmas tanácskozások a jóvátételi kérdés körül, anélkül azonban, hogy döntés történt volna.

Forradalom Sziámban. Az elmúlt héten forradalom tört ki Sziámban (Ázsia). A királyi családot fogságba vetették. Bangkokban, az utcákon, a nép éljenzi a forradalmárokat és a matrózokat, akik valamennyi villamoskocsit lefoglaltak. Mindenütt tankok és gépfegyverek láthatók. A forradalmat a néppárt szítja, amelyhez csatlakoztak a matrózok és a katonaság. A vezérkari tiszteket, valamint a kormány tagjait fogságba vetették. A hadsereg főparancsnokát, aki ellenszegült a forradalmároknak, agyonlőtték. Egyöböként a forradalom meglepetésszerűen jött, a vezetőket nevelt még nem is ismerik. A jelenlegi uralkodó, Praja Dipok király, 1926-ban lépett a trónra és a mult évben Amerikában járt, ahol szemhályogműtétet hajtottak rajta végre. Dinasztiaja a XVIII. század vége óta uralkodik.

! NE PRÓBÁLKOZZON!

42 év óta bebizonyosodott, hogy minden létező

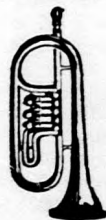
hangszert, gramofont, harmonikát

legjobban, legolcsóbban, legnagyobb választékban

Reményi Mihály

nagy magyar hangszertelepén, Budapest, VI/29, Király-utca 58—60. v. á s á r o l h a t.

Kérjen árjegyzéket arról a hangszorról, amit kíván. Díjmentesen küldöm.

A Kálmánháza-pusztai külterületi kisbirtokosok ellenzik az önálló községi szervezet megalakítását.

Kálmánháza-pusztáról ötvennégy külterületi kisbirtokos aláírásával a következő levelet hozta számunkra a posta:

A „Vasárnap“ tekintetes Szerkesztőségének

Budapest.

A Vasárnap május hó 8-iki számában Szekeres László dr.-nak, a Faluszövetség főtítkárának tollából Kálmánháza-pusztai lakóinak helyzetéről megjelent cikket olvasva, az ott közölt téves adatok helyesbitése céljából tisztelettel közöljük az alábbiakat.

Kálmánháza-pusztai Ujfehértó községtől 14,4 kilométer távolságra esik. Lakosainak száma az 1930. évi népszámlálás szerint a hozzátartozó, illetve körülötte fekvő tanyák lakóinak számával együtt 881 fő. A lakások száma 193. Kálmánháza-pusztai járási főszolgabírórság székhelyével Ujfehértón keresztül 30 kilométer távolságra van. Posta- és telefonállomása Felső-síma pusztán, 4 kilométernyire van. Kálmánháza-pusztához Hajdudorog község 8 kilométerre és ennek vasútállomása 10 kilométerre fekszik. Nyíregyházához 16 kilométerre van.

Kálmánháza-pusztai lakói két csoportra oszlik: a belterületen lakó, csekély vagyonnal rendelkező földművesekre és a körzeti tanyákon lakó jobbmodu kisbirtoko-

sokra. A községi szervezet alakulását kizárólag a belterületen lakó és csekély közterheket fizető lakosság kívánja. Mi, a külterületi kisbirtokosok ezt ellenezük, mert anyagi érdekeink ellen volna, mivel a községi szervezet kiadásait adózás útján viselni képtelenek vagyunk. Önálló jegyzőséggel rendelkező nagyközséggé 881 lélek nem szervezhető. Ehhez nincs anyagi ereje. Körjegyzőségi szervezet esetén semmiféle nagyobb közigazgatási előnyben nem részesülhetünk annál, mint amilyeneket Ujfehértó község részünkre ezidőszert is nyújt. Ezt igazolják azok az adatok is, melyeket a cikk Kálmánháza-pusztai közigazgatási berendezkedésére vonatkozólag leközölt, mégis néhány adat kivételével. Így például nem áll az, hogy községhez részére telek van kihalás. Nem áll az, hogy a lakosság szívesen fizetné a községi szervezet összes költségeit, mert ezt, mi, tanyán lakó kisbirtokosok éppenséggel nem kívánjuk viselni. Már pedig a közteherviselés sulya a mi vállunkra nehezednék, akiknek kezében van az érdekeltégi terület nagyobb része. Ezidőszert még a jelenlegi közterhek is rendkívül sulyosak, többet tehát nem vállalhatunk.

Ujfehértó (Kálmánháza-pusztai), 1932 június hó 17.

(Ötvennégy aláírás.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Felvételi hirdetmény a somogyzentimrei mezőgazdasági szakiskolába.

A somogyzentimrei m. kir. mezőgazdasági szakiskola folyó évi október hó 1-én kezdődő kéttéves gazdasági altszakképző tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskola célja a mai kor igényeinek megfelelő, az életnek nevelt gazdasági altszakképzés, avagy saját gazdaságába visszatérni óhajtó kiszáradóknak nevelése. Évi ellátási, tan- és beiratási díj fejében 300 pengő fizetendő, ezzel szemben a tanulók teljes ellátást (lakás, fűtés, világítás, mosás, fürdés, orvosi gyógykezelést) élveznek az iskola internátusában. Elsősorban egész díjat fizető tanulók vétetnek fel, de indokolt esetben földijás, vagy egész ingyenes helyek is nyelhetők. Előbbi esetben a felvételt már az iskola igazgatója eszközli, utóbbi esetekben a kedvezményért a földművelésügyi m. kir. miniszterhez címzett kérvény nyújtandó be ugyanezek az iskola igazgatóságához. A kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Iskolai bizonyítvány, legalább négy elemi osztályról. 3. Himnoltási bizonyítvány. 4. Orvosi bizonyítvány. 5. Családi értesítő. 6. Községi erkölcsi bizonyítvány. 7. Hatósági bizonyítvány arról, hogy a folyamodomók, vagy szüleinek van-e vagyona, mennyi és hogy politikai tekintetben kifogástalan-e? 8. Szülői nyilatkozat arról, hogy fiuk beépése az iskolába tudtukkal történik-e, vele a kéttéves tanfolyamot elvégzik, ők kellő ruhával, egyenruhával, tanszerekkel ellátják és az ellátási díjakat pontosan fizetik. Felvételhez a 17. év betöltése szükséges, idősebb, katonai szolgálatnak eleget tett ifjak előnyben részesülnek és az iskola elvégzése után biztos elhelyezést találnak.

Állattenyésztők vándorgyűlése Keszthelyen.

A Magyar Országos Gazdasági Egyesület június hó 19-én tartotta meg Keszthelyen szokásos nyári állattenyésztési vándorgyűlését. Somssich László gróf azt hangoztatta, hogy a válság leküzdésére a szakudás és a gazdák összefogása hivatott. Ujnépi Elek Ernő, Zala vármegye állattenyésztéséről tartott előadást, ismertette a zalai tenyészteteket. Konkoly-Thege Sándor dr., az OMGE igazgatója, az értékesítés időszéri kérdéseit fejtegette. Kivánatosnak mondotta, hogy a gazdák az állatárak esőkkénését olcsó takarmányok alkalmazásával és a minőség emelésével ellensúlyozzák. A vándorgyűléssel kapcsolatban alakult meg az Alsódnántuli Gazdák Zöldmező Egyesülete.

Felvétel a csermajori mezőgazdasági tejipari szakiskolába.

A csermajori (Sopronmegye) m. kir. mezőgazdasági tejipari szakiskola igazgatósága az 1932-33. tanévre pályázatot hirdet. A tejipari szakiskolába rendes tanulóknak azok vétetnek fel, akik valamely közép- vagy polgári iskola alsó négy osztályát sikerrel elvégezték s az igazgatóság által kijelölt valamely tejipari vállalatnál — mint tejipari tanoncok — egy évi gyakorlatot szereztek. Rendes tanulóknak felvétetnek ezenkívül mezőgazdasági szakiskolát jeles eredménnyel végzett ifjak. Megkívánatik, hogy a felvételért folyamodó legalább 16 éves legyen, bírjon erős, egészséges testalkattal és ép érzékszervekkel. A fentiek alapján felhivatnak: I. Mindazok, akik folyó évi október hóban kezdődő iskolai évre óhajtják felvételüket, hogy szeptember 5-ig; II. Mindazok, akik a folyó évi október hóban tejipari tanoncújuket óhajtják megkezdni, hogy szabályszerűen felbélyegzett, sajátkezűleg irt s a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter urhoz címzett folyamodványukat küldjék be a tejipari szakiskola igazgatóságához. Felvételi okmány gyanánt mellékelendő: 1. Községi illetéségi (honossági) bizonyítvány. 2. Iskolai bizonyítvány. 3. Születési anyakönyvi bizonyítvány. 4. Szülői bejegyző nyilatkozat. 5. Szülői (gyámi) kötelezvény, mely szerint a teljesítendő fizetéseket magukra vállalják. 6. Kötelező nyilatkozat a gyakorlati évfolyamra folyamodomók részére, hogy a tanfolyam megkezdése előtt egy évet, mint tejipari tanonc tölt el saját költségén vagy az adandó díjazás mellett annál a tejipari vállalatnál, melyet részére az iskola igazgatósága kijelöl. A felvett tanulók lakás és ellátásért havonta 25 pengő fizetésére kötelezettséget vállalnak. A beérkezett folyamodványok felülbírlása után a folyamodomókat az iskola igazgatósága a felvételi vizsga letétele végett beidézi s azután aszerint, hogy ki hogyan tette le a felvételi vizsgát és ki hogyan folyamodott, beosztja, elhelyezi őket. A felvett tanulók beiratásuk alkalmával egy évre 10 pengő beiratási, 15 pengő butor- és eszközhasználati és 10 pengő laboratóriumi díjat kötelesek fizetni.

A külkereskedelmi forgalom öthónapos mérlege

Az év első öt hónapjának külkereskedelmi mérlege így alakul: behoztunk 139,4 millió pengő értékű árut és kivittünk 124,6 millió pengő értékű árut, vagyis a mutatkozó behozatali többlet 14,8 millió pengő. Tavaly ugyanebben az időpontban a mérleg 255,7 millió pengőnyi importot és 214,8 millió pengőt tevő exportot, vagyis 41 millió pengő deficitet mutatott. Az importnál legszembetűnőbb mértékben esőként a fa, gép, tengeri, nyerspamut, szén és nyersbőr behozatala, míg a kivitteli cikkeink közül jelentősen hanyatlott az állat-, liszt- és gépeport. Örvendetes viszont a sertés-, buza-, rozs- és vasutikocsi-kivitel növekedése májusban.

A Kormányzó Ur autóbalesete a ceglédi országuton. Szombaton, június hó 25-én Budapestről automobilon kenderesi birtokára utazott a Kormányzó Ur. Utközben *Cegléd és Abony között, a kanyarodónál, a gépkocsi első kerékének gummiabroncsa defektet kapott, aminek következtében a gépkocsi az esőtől sikos uton az utszegélyező kőnek futott.* Az ütdés ereje eltörte a gépkocsi kormánykészülékét is. *A Kormányzó Urat semmiféle sérülés nem érte és ugyancsak teljesen sértetlen maradt a kíséretében lévő Koós Miklós alezredes szárnysegéd is.* A Kormányzó Urnak a sofför mellett ülő inasa az odaütődéskor előrebukott és *felsőajkán kissé megsérült.* A Kormányzó Ur a közeli vasuti örházhoz ment és elbeszélgetett a vasuti örrel, amíg a debreceni gyorsvonat megérkezett. A vonatot megállították és a Kormányzó Ur kíséretével beszállt a vonatba, ahol egy elsőosztályú fülkében helyezkedett el. A Kormányzó Ur *Kisujszállásig* utazott, ahol leszállt a vonatról. A gyorsvonat utazóközönsége, valamint a kisujszállási pályaudvaron várakozók *lelkes ünneplésben részesítették.* Utját Kisujszállásról gépkocsin folytatta Kenderesre, ahová szerencsésen megérkezett. A kisebb sérülést szenvedett inas a Kormányzó Ur utasítására *Szolnokon* leszállt a vonatról, hogy az ot-tani közpórházban esetleges fertözés ellen beoltsák.

Kormányzói kítüntetés két cukorgyári munkásnak. A Kormányzó Ur *Huber József* gépkezelőt és *Aranyos István* gyári-munkást, kik öt évtizedet meghaladó idő óta állanak a petóházi cukorgyár szolgálatában, példás hűségükért és szorgalmukért a magyar ezüst érdeméremmel tüntette ki. A kítüntetést *Gáray-Wolff Lajos* alispán ünnepi keretek között adta át *Petőházán.*

Igy nevelik Angliában állattenyésztésre a gyermekeket.

A kormány kioszt kisborjúkat a jelentkező leánykák között és az állatok tizenkét hónapig náluk maradnak. Egy esztendő múlva hivatalosan megvizsgálják, hogy a leánykák miképpen ápolták védenceiket. A legjobbnak talált borju ápolója jutalmat kap. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amint két leányka az ápolásra kapott borjút hazaviszi.

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Dasárnap” részére!**

Végre boldog vagyok . . .

*Nyílik végre számomra is
Illatos kelyhű virág.
Ékes képet tár elébem
A biborszínű világ.*

*A boldogság körülöttem
Arany-lepkeként libeg.
A lényemben a szent öröm
Gyémánt-fátylát szövi meg . . .*

*Örül minden körülöttem,
Fa, fű s az ég nem borus.
Mindenható szerelmnek
Örök fénye koszorúz.*

*Egy kis lánykák tündér szeme
Elbájolóm ragyog rám.
Rózsa nyílik az orcáján,
Korona van homlokán.*

*Liliomszál a termete,
Pici-piros a szája.
Arany-erdő ékessége
Haja mindenik szála.*

*Tündérlibbenés menése,
Hangja ezüst fuvola.
E kis tündér az életem
Üdvössége, gyámola . . .*

Beküldte: KUTTOR BARNA, Sajóközineről.

Schandl Károly dr. beszámolója. *Schandl Károly dr.,* a deveçeri kerület országgyűlési képviselője, június hó 19-én, vasárnap, választókerületének több községében tartott rövid tájékoztató beszédet, melyben utalt a gazdasági világválságra. Állást foglalt az örlési tanusítványok rendszere ellen, mert minden intézkedést mellőzni kell, amely fölöslegesen zaklatja a falu népét. Ha Lausanneban a nagyhatalmak gyökeresen nem segítenek Középeurópa sorsán, az *olasz barátságot kell sürgősen felhasználni.* A boletta csak a gabonatermelő gazdát segíti, de az állattenyésztő dunántúli gazdákat csak úgy tudjuk megmenteni, ha *fölségünk kivételével az állatárakat javítjuk.* Ausztria és Csehország elzárkózása után csak egy út van erre nyitva: *az Olaszországgal való közös vámterületet kell mielőbb megermenteni.* Mussolini gyors segítsége mentheti csak meg a magyar állattenyésztést. A választók teljes megértéssel fogadták képviselőjük beszédét és őszinte bizalmukról és ragaszkodásukról biztosították őt.

Köller György altábornagy halála. A magyar honvédség tábornoki karát s a honvédelmi minisztériumot nagy veszteség érte. Június hó 23-án, rövid rosszullet után meghalt *Köller György* altábornagy, a honvédelmi minisztérium anyagi főcsoportjának főnöke és *Gömbös Gyula* honvédelmi miniszternek egyik legértékesebb munkatársa. Az altábornagy halálát *agyrészés* okozta. A túlfeszített munka ölte meg a még csak ötvenkilenc esztendő altábornagyot. A tragikusvégű altábornagy holttestét Budapesten beszentelték és *Kőszegre* szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A honvédelmi minisztérium hadigondozási osztálya. A megszüntetett népjóléti és munkaügyi minisztérium rokkantügyekkel foglalkozó osztályát a honvédelmi minisztérium vette át. Ez az osztály *„Hadigondozási osztály”* elnevezés alatt július elsejétől kezdve I., Horthy Miklós-ut 24. szám alatt levő Hadik-laktanya tiszti lakóépületének földszinti helyiségeiben nyer elhelyezést és folytatja eddigi működését. Bejárat a Horthy Miklós-utról, a tiszti lakóépület kapuján át. A Hadigondozási osztály felvilágosítást nyújt hétköznapokon 12-től fél 3-ig, szombaton azonban csak 11 órától 12 óráig.

Ha rossz a gyomra igyék Igmándit.

Elszáradt virágok . . .

*Sejtelmes szép nyári est volt,
Amidőn megláttalak,
Illatoztak a virágok,
Mikor mecsókoltalak.*

*Arcod bíbor pírban égett,
Szinte perzselt a lángja,
Mint a tüzes nyári napnak
Lánggal égő sugára.*

*A szerelem mámorától
Majdnem részeg lettem én,
Repültem a boldogságnak
Virágos, szép szekerén.*

*Azt hittem, hogy örökké tart
Szívünkben a szerelem
S azt a gyönyörű szép estét
Nem feledjük sohasem.*

*Én nálad — hej! — meg is maradt,
A szívem megőrizte,
De te nálad elvesztett a
Feledések ködébe.*

*S mire eljött a zord ősznek
Virághereasztó szele,
Továtűntél szép kedvesem,
Mint a nyárnak melege.*

*Elszáradtak a virágok,
Lehullottak a porba:
Ott, ahol — oh! — mámorosan
Borultál a karomba.*

Beküldte: KORMOS, Nógrád-vidékről.

Óriás repülőgép a pilóták sirja fölött. A *Justice for Hungary* halott hősei június hó 23-án délelőtt megható tiszteletadásban részesültek. Délelőtt érkezett meg *Amszterdamból a keletindiai repülőgép*, amelynek hosszú útján tudvalévően *Budapest* az első állomás. A hárommotoros óriásgép nem szállt egyenesen Mátyásföldre, hanem a Kerepesi temető fölé került, majd kibontakozva a felhők homályából, mind alacsonyabbra repült, pilótája a levegő égből megkereste Endresz György és Bittay Gyula frissen hantolt sirját és egész alacsonyan, majdnem surolva a sirhantokat, *tisztelgő kört irt le a félelmetesen bugó gépmadárral.*

Szakács Imre református esperes meghalt. Szenterszabéti *Szakács Imre* mórágai református lelkész, a tolnai egyházmegye esperese, ötvenkilenc éves korában Pécsen elhunyt. Özvegyén kívül két leánya és egy fia gyászolja. Az elhunyt esperes temetése június hó 24-én volt Pécsen, s a szertartás után, a dunamelléki egyházkerület nevében *B. Pap István* budapesti teológiai tanár, a tolnai egyházmegye részéről a megboldogult esperes elnöktársa, *Benedek Sándor* egyházmegyei gondnok, a közgazgatási bíróság másodelnöke bucsuztatták.

Letartóztatták Budapesten a kommunisták vezérét. A budapesti főkapitányság politikai nyomozó főcsoportja *Hetényi Imre* dr. főkapitányhelyettes irányításával, az elmúlt hónapban egymásután leplezte le a kommunista szervezkedéseket. Néhány héttel ezelőtt hurokra kerültek a földalatti kommunista szervezkedés vezetői, de nem sokkal azután megtudta a rendőrség, hogy ismét akadt valaki, aki a mozgalom élére állt, mire keresni kezdtek. Hosszas munka után kiderült, hogy Moszkvából Budapestre küldték *Kiss Károly* volt cipész, a kommunisták megbízottját, *Kiss Károly* kommunista biñeselekmények miatt többször büntetve volt. Legutóbb a fogházból való szabadulása után Moszkvába szökött. A szovjet urai bizalmukba fogalták, a magyarországi párt titkárnak nevezték ki, majd hazaküldték, hogy itthon tovább szervezze a mozgalmat. Hamis irásokkal fűszerelve, *Kontra Károly* álnéven érkezett Magyarországra, de munkáját nem folytathatta sokáig, mert a detektívek rajtaütöttek és elfogták. A moszkvai kommunista futárt a *rendőrség őrzetbe vette* és most folynak ügyében a kihallgatások.

Számos női bajnál a természetes „*Ferenc József*“ keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású „*Ferenc József*“ vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A „*Ferenc József*“ keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MEZŐGAZDASÁG

A szudáni fű előnye.

A jószágértartás mindig gonddal járt a gazdaemberre nézve. De jószágértartás nélkül nem lehet gazdálkodni. Trágyára minden körülmények között szükségünk van, enélkül földünk s vele együtt mi magunk is tönkre megyünk! Arra kell tehát törekednünk, hogy sok és értékes takarmánynövényt termeljünk.

Az utóbbi évek rendkívül száraz időjárása miatt oly takarmányfeleségek után kutatnak a gazdák, mely kitünő minőségű és nagymennyiségű felül legjobban dicol az aszályos időjárásnak. Ilyen különleges jó tulajdonsága a *szudáni fűnek* van. Ez — szinte — a végtelenségig bírja a szárazságot, mindenféle talajon, ahol egyáltalán termelhető valami, megél, évente — talaj és időjárás szerint — 2—6-szor kaszálható, semmiféle növényi vagy állati kártevője nincs, minden állat, ló, szarvasmarha, juh stb. úgy zölden, mint szénának szárítva, szívesen fogyasztja (zsenge korában még a sertések is!) és a jószágot nem fujja fel. Szinte elszámálhatatlan, hányféle jótulajdonsága van.

Tápértékre nézve a *M. kir. Állatléttani és Takarmányozási Kísérleti Állomás* vizsgálatai szerint a kitünő réti szénával egyenlő értékű. A szudáni fű körülbelül termésmennyisége katasztrális holdanként és kaszálásonként zöldből: 80—100 mm., szénának szárítva 20—50 mm., a talaj erőssége és az időjárás szerint. A fenti mennyiséget kedvező évjáratok mellett a második és harmadik kaszálás is elérheti. A fű magassága a talaj és időjárás szerint 100—200, sőt igen kitünő talajban a 300 centimétert is eléri. Mindezeknél fogva megérthetjük, hogy egyesek valóságos „csodanövény“-nek nevezik. Ha pedig valaki a szudáni fű termelését még nem ismeri, 24 filléres válaszbélyeg ellenében e lap minden olvasójának *teljesen ingyen*, szívesen adok részletes termelési utmutatást.

Baráth János kisgazda,
(Belvárdgyula, Baranya-megye).

A szoptatós kancát bőséges, fejrjedus takarmányban kell részesíteni, hogy elég tejet termeljen és így a csikó fejlődése kívánatos módon menjen végbe. A szopós csikónak a 4-ik héttől kezdve alacsony jászolból adjunk zuzott zabot és jómiónségi rétiszenát. A szopós csikó annyi ½ kg. zabot tud naponta elfogyasztani, ahány hónapos. A zabhoz célszerű kevés hüvelyesmagdarát vagy lenmagpogácsát hozzákeverni, továbbá az abrakot 1—2 százalékos szénsavas mésszel kiegészíteni, hogy a csikó csoportozata jól fejlődjék. Az abrakot és a szenát alacsonyan elhelyezett jászolból, illetőleg szénásrácsból célszerű etetni, mert ha az magas, úgy a fej emelése folytán a csikó gerincoszlopa meghajlik és ez puha, illetőleg alacsony hát keletkezésére szolgáltat alkalmi okot.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

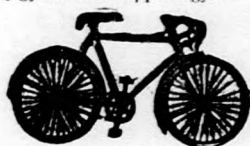
THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengős részletre.
Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányú
kerékpárhoz **nagybani eredeti gyári áron**
szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

15

IRTA: FÖLDES GÉZA

Ilyen gondolatok között érkezett meg Csomádra. A kezében levő virágcsokor azonban arra kényszerítette, hogy előbb ettől szabaduljon meg. Tehát az ostromot mindenképpen Rákin kell kezdeni.

Tóbiásnak még a véletlen is kedvezett, mert csak Rákít találta itthon . . .

— Kedves kisasszony, érzelmeim óráról-órára krescendó dagadtak és engem fokról-fokra ide vezettek. Ide a minden művészlélek igazi bálványához.

Feltehető, hogy ez a hatásos beköszöntő csakugyan jó volt kezdetnek.

— Igazán szép ez magától, Tóbiás. De ha megdölgöm, a kitörő vihar erejét utánzó zene is a dekrescendóban lágyul el, remélem, maga is hamar lehiggad és ellágyul, — veszi át a szót a megkezdett zenestilust utánozva, Ráki.

— Kedves művésznő, lehet maga a feleletben akármilyen moderátó, én magához csak kon-ámorózó közeledek.

— Talán ehhez az új szerzeményhez jó lesz a maga idejében odajegyezni: pokó piu lentó.

— Semmi esetre. Ó, ha én e bájos szemekbe tekintek, szívem dolcse, szájam párlándó nyilatkozik meg. S ha lelkem vézuvszerü kitoréseit százszor kelene elismételnem, újra, meg újra csak azt az utasítást írnam oda: recsitáte!

— Maga igazán kedves.

— De maga grációzó.

És ezek után ki merné azt mondani, hogy Tóbiás nem ostromolta elég szép sikerrel a Ráki szívet? Hiszen Tóbiás is boldogan kiáltott fel:

— Kisasszony, életemnek ez a legszebb napja! Boldoggá tett egész életemre!

Persze, Ráki erre nagyot nevetett.

IX.

Tóbiás beszélt a papával.

Csomád ur reális ember. Őt az érzelmes szép mondások meg nem hatják. Minden embert úgy bírál meg, mint a bankót, ha felváltja: mit adnak érte?

Azt már mi is tudjuk, hogy ha Felleglaky Tóbiás bankó volna, senki sem kapna rajta. És nagy kérdés: ha a szél elfujná ezt a bankót, vajjon szaladnának-e érte?

— Aztán az ember, — füzi tovább a gondolatait Csomád ur — ha valamit el akar érni, minden eshetőséget számba veszen. Csak így lehet a számítás helyes és csak így lehet a csalódást elkerülni.

Hogy ez alkalommal éppen a leányáról van szó, az a dolgon nem változtat semmit. Azonban az apai kötelesség azt parancsolja, hogy éppen ezért még nagyobb körültekintéssel kell eljárni.

Csomád urnak ehhez megvoltak a maga külön érvei. Általában azt tartotta, hogy az új intézmények mindenkor a régiekből fakadnak. A törvény is a régi jogszokásokat foglalja — többé-kevésbé modern fel-

fogással — új paragrafusokba. Az elv tehát mindenkor a régi marad.

Még az egyetemen is úgy tanulta, hogy a mai jogéletnek a gyökere a régi római jogban rejlik. Eszerint a család tisztán hatalmi viszony és a hatalmat a családapa gyakorolja.

És ezek elgondolása után felveti a kérdést: Mi a házasság? Felelet: Egy férfinak egy nővel való teljes és tartós szövetkezése. És mi a célja? Felelet: A család folytonosságának a fenntartása.

A gondolatláncolat azonban tovább is folytatódik. Van apai hatalom, melyet a római jog eképpen határoz meg: Az apai hatalom mind ama különös jogok foglalata, melyek az önjogu himnemü római polgárt lemenői felett megilletik.

Csomád ur tehát az emlékezetébe felidézett elméletek alapján megállapította: ha a család hatalmi viszony alapján jó létre s ezt a hatalmat az apa gyakorolja, teljes joggal és kötelességszerűleg választja ő a férjet a leányának, mert a család érdekeiért ő a felelős Isten és ember előtt.

Ezidőszerint ő az a független himnemü állampolgár, akit ez a jog a lemenő családtagjával szemben megillet. És amikor ezt a jogát gyakorolja, legszentebb apai kötelességét teljesíti. Ezzel kapcsolatban az a joga is kétségtelen, hogy a családja hagyományait megvédelmezze és biztosítsa.

S míg ezek felett Csomád ur egész nyugodtsággal elmélkedett, Felleglaky Tóbiás várakozott a válaszra. De amint befejezte Tóbiással a beszélgetést, tovább folytatta.

— Kedves öcsém, eszerint maga leánykérő?

— Az vagyok.

— Mielőtt a kérésére felelnék, előbb tárgyaljunk. Mindenek előtt azt kérdezem, mire alapítja leánykérő elhatározását?

— Elsősorban szerelmes vagyok Ráki kisasszonyba.

— Ingatag alap. Mert lássa, ez az . . . izé meg is változhat. S mivel az alap meg nem fogható és nem érzékelhető, sőt könnyen el is illanható, az ellíllanás után vissza sem szerezhető.

(Folytatjuk.)

**Gyűjtünk
előfizetőket
a
VASÁRNAP
számára!**

Ekék, ekealkatrészek,

beronák, kapálóekék, fűkaszálók

marokrakó és kéveköto aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskevágók, répavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhető be legjutányosabban.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

tos **tyúkbeszéd**
tos (—c)

(Beküldte ifj. Csokonyay Kaposszentbenedekről.)

2. Szórejtvény.

gyermek a keresztelő előtt meleg S

(Beküldte Kónyi Pál Szabatról.)

3. Szórejtvény.

K ajándékoz cikk
(—u)

(Beküldte Jenczer János Cserdiből.)

4. Szórejtvény.

K 5 **1**
Á

(Beküldte Szabényi Ilonka Geneshátpusztáról.)

5. Szórejtvény.

AM **K**
K

(Beküldte Végel János Melykutról.)

A rejtvenyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 30-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvenyek helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az el-
kelve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 24-ik számban közölt rejtvenyek megfejtése:

1. Szórejtvény: **Aron**. 2. Szórejtvény: **Házaló**. 3. Szórejtvény: **Számtankönyv**. 4. Szórejtvény: **Korlátolttság**. 5. Szórejtvény: **Sose halunk meg**. 6. Szórejtvény: **Gázháború**.

Megfejtették: Ifj. Kántor Albert, Gergye Ferenc, Ha Sándor, Széles Lajos, ifj. Antók Imre, Kovács Bálint, Meszes Sándor, Szekeres Gábor, Nagy István, Wieser Béla, Kerekes Ferenc, Lajtós Béni, Koltai István, Csertő János.

Jutalomkönyvet nyertek: **Gergye Ferenc (Felsőmoesolád)**, **Széles Lajos (Csánig)** és **Meszes Sándor (Rákospalota)**.

A 25-ik számban közölt rejtvenyek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi Minisztérium) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Özv. **Fábián Lászlóné** (Kelenföld, Bródy Zsigmond-utca 23. szám), keres egy nőtlen 16—20 év körüli havi fizetéses gazdasági cselédet 4 tehén mellé, fejni nem kell.

Dr. Aubermann Miklós plébános (Budaoérs), keres júliusra egyéves vagy féléves gazdasági cselédet lovak és tehének mellé. Fejni kell. Gyakorlat igazolandó.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. F. Felsőmoesolád. Rejtvenyei jók; kérdésére a tanácsadó felel. — Ifj. **K. A., Döge** Jók, közlünk belőlük. — Ifj. **K. B. J., Döge.** Sok jó van köztük. Üdvözlését hálásan köszönjük.

Hasznos tudni,

hogy **Schmidthauer**

természetes **Igmándi**

késérüvizéből félpohárral elegendő, de sok esetben már néhány evőkanállal is.

Utasítás minden palackhoz mellékelve!

Kapható mindenütt!

TANÁCSADÓ

Boda János, Törökszentmiklós. Önhöz intézett levelünket elégtelen címzés miatt visszahozta a posta. Kérjük közölje velünk pontos címét.

G. F. Felsőmoesolád. Ilyet csak protekcióval lehet megvalósítani. Forduljon talán az országgyűlési képviselőjükhöz. Nem tudjuk megmondani; bizonyos azonban, hogy hazánk a legfejlettebb faipari országok közé tartozik. A magyar bútortipar, a magyar kocsipar stb. külföldön is igen jó hírnévnek örvend.

Kérdés. Tengerész, vagy folyamőr szeretnék lenni, hova forduljak? (K. J. Debrecen.) **Felelet.** A folyamőrséghez ezidőszent nincs felvétel. Ha lesz, az erre vonatkozó hirdetményt közzé fogjuk tenni. Második kérdése ügyében forduljon a Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársasághoz (Budapest, V., Nádor-utca 21.), vagy a Pannónia Magyar Tengerhajózási Részvénytársasághoz (Budapest, I, Otthon-utca 10 szám).

Kérdés: Mibe kerül az „Idegen szavak“ szótára és egy magyar-német kisalaku zsebszótár? (K. L., Répcevis.) — **Felelet:** A legolcsóbb Endrei „Idegen szavak szótára“ 1.50 pengő; magyar-német dióhéjszótár 1.60 pengő. Kapható Aczel Testvérek könyvkereskedésében, Budapest, IV., Múzeum-körut 9. Az árakhoz még postaköltség járul.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, július hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Kistelek, Pilis, Szabadszállás.

Hétfőn, július hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Balatonkiliti, Bodajk, Dévaványa, Dombrád, Eger, Gödöllő, Hajdusoboszló, Halászló, Hajós, Lajosmizse, Nyíregyháza, Pécs, Rétság, Sárvár, Sátoraljaújhely, Jászkarajenő. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Felsőegesd, Lepsény, Zalabaksa. — **Lóvásár:** Sopron. — **Állatvásár:** Sümeg.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 27-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAIC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények való-
ságos forgalmi árát jelentik Budapesten.

Búza, tiszai 77 kg-os 11.80—12.15, 78 kg-os 11.90—12.25, 79 kg-os 12.05—12.45, 80 kg-os 12.15—12.55; felsőtiszai, járszági, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 11.80—12.05, 78 kg-os 11.90—12.15, 79 kg-os 12.05—12.35, 80 kg-os 12.15—12.45 P. — **Rozs** pestvidéki és egyéb 11.90—12.00; **árpa** tak. elsőrendű 15.75—16.00, másodrendű 15.50—15.75; **zab** elsőrendű 15.50—16.00, másodrendű 14.50—15.00;

tengeri, tisztai 16.80—17.00; korpá 11.70—11.85; 8-as liszt 11.65—16.00; lenmag, elsőrendű 22.00—22.50, másodrendű 21.00—21.50; tökmag, elsőrendű 30—32.00, másodrendű 28.50—30.00; kék mák 98—1000; muharmag 20—21; esillagfürt 15.50—16.00; fehér bab 16.00—17.00; fűzibab, gömb. 25.00—26.00, hosszú 24.00—25.— pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Búza októberre 9.88—9.90; rozs októberre 8.47—8.50; tengeri júlusra 15.50, 1933 májusra 10.50—10.52 pengő métermázsánként.

A készárúpiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (A Mauthner Öön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése.) A tarlóba vetett magvak közül a tarlórépa iránt fokozódik a kereslet. Érdeklődnek továbbá muhar és köles iránt is. A biborhere vágása megkezdődött, a terméseredmények vidékenként rendkívül különbözők. A külföldi érdeklődése csekély bihorhere iránt. Az árak viselkedését mutatnak. A budapesti ár- és értéktörszede hivatalos jegyzései 10% kilonként, nyersárúért, budapesti paritásban: vörös köles 16—18, köles, egyé 14—15, kék mák 98—100, esillagfürt 15.50—16, muharmag 22—23 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—50, duplanullás finom tisztaliszt 40—44, nullás 40—44, kettes főző 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12.50, buzakonkoly 12.50, konkolydara 13, lenmagpogácsa 19, napraforgópogácsa 15.50, reppogácsa 12.50, rozskonkoly 12.50, rozskorpa 12, rozsozsa 12, rozstakarmányliszt 15.25, szójabab-pogácsaliszt 23, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Cirokszakáll takarószalma átlagárban 23—25, bélésszalma átlagárban 9 pengő métermázsánként.

Takarományvásár. Réti széna, másodrendű, új 6—7, harmadrendű, esomagolásra 5—5.50, lucernaszéna 4—8.50, baltacim 6, alomszalma, elsőrendű 4.50—5 pengő métermázsánként.

Borjувásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 60—70, másodrendű 45—59, harmadrendű 40—44 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (barka) 52—56, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 52—56, 1½ éves uszók 45—50, 1½ éves tinók 48—50, fiatal, friss fejős tehén 73—83 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kislejtes ürök, páronként 100 kg, vagy ezen felüli súlyban 44—50 fillér, prima hízott bárányok, páronként 75 és 80 kg közötti súlyban 44—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Lóvásár. Csikó 35—51, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—400, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 130—310, alárendelt 35—160, vágó 26—150 pengő darabonként.

Vágómarhávávásár. Ökor, legjobb minőség 56; bika, közép 46; tehén, legjobb 60, közép 38—52, gyenge 34—35, esontozni való 26—28 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű 98—108, közép 112—115, nehéz 110—112, keresztezett 113—117 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Gyapjú. A forgalom az utóbbi napokban erősen megcsappant, ami egyrészt az általánosan esendes irányzattal, másrészt azzal is magyarázható, hogy a hazai gyapjúipar további vásárlásait már csak a július hó 7-iki aukción kívánja folytatni. Emeltesre méltó a fionn posztós szövetgyapjúban való forgalom, amelyből kb. 25.000 kg adatott el legutóbb 2.25—2.45 pengő az áron. A fészgyapjú ára továbbra is változatlan maradt.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastaghátszín, felsál, félérpecsenye 120—240, fartsó, lapocka, puha hátszín 120—240, csontos oldalas, tarja 100—160, szegye 80—120, gulyásnak való 60—120, nyelv 150—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felszeletelt comb 220—280, sütni való 120—240, pörköltnek való 80—120 fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 160—200, gerince, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120 fillér kilogrammonként. — Sertéshús: Friss karaj 200—300, comb, tarja, lapocka 170—220, oldalas 120—180, füstölt karaj, lapocka, tarja, oldalas 150—300, olvasztani való szalonna 150—168, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 140—200, háj 150—180, tepertő, zsíros 160—200, sertésszír 148—160 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 200—380, csirke 90—280, ruca 200—300 fillér darabonként; ludmáj 400—800 fillér kilogrammonként. — Tojás: Teatojás 7—9, főző 6—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Űzgerinc 400—500, comb 260—300, egyéb 40—50 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 280—400, ponty 160—240, kárász 100—160, compó 120—160 fillér kilogrammonként. — Rák 8—80 fillér darabonként, nagyság szerint.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Feljes tej 32, lefelőzött 12, aludt tej 100, tejszín 180—220, tejföl 120—180 fillér literenként; centrifugált teavaj tömbben 280—320, 10 dkg-os csomagolásban 320—380, főzővaj 240—260, szedett vidéki 240—260, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 200—280, keverttúró 160—200, juhsajt 160—220, hazai ementáli sajt 260—360, hazai trappista 180 20 fillér kilogrammonként.

Szárzafűzélék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lencse 32—80, hántolt feles borsó 46—80, fehér bab, aprószemű 24—32, nagyszemű 44—100, színes 34—48, árpakása, finom 70—100, durva 48—68 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa 18—26, petrezselyem 20—28, kevert zöldség 26—36, zeller 100—130, kalarábé 16—40, karfiol 50—200, fohagyma zöldjével 40—80, fejeskáposzta 40—70, savanyított káposzta 28—36, kelkáposzta 16—70, fejes saláta darabja 2—10, torna 60—180, új burgonya 24—52, őszi rózsaburgonya 18—20, nyári 22—26, Ella 16—18, közönséges 14—16, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 160—240, éti vargánya 200—260, tinórugomba 220—260, szárított gomba 1600, fekete-retek 30—40, hónaposretek csomója 4—16, jánosnapiretek kilója 10—16, ugorka 65—110, savanyított ugorka 100—140, vízes 60—80, kovászos 160—220, zöldpaprika, kerti darabja 3—8, nagy 8—30, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, zöldbab, hüvelyes 90—240, tök 30—80, gyalult 50—100, zöldborsó, hüvelyes 18—40, kifejtett 80—120, paradicsom 500—700, konzerv literje 80—100, spárga kilója 25—120, paraj, tisztított 26—40, gyökeres 16—24, sókka 16—32 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 140—300, közönséges 90—130, nagyszemű meggy, hólyagos 50—80, aprószemű, hólyagos meggy 30—40, fekete ropogós cseresznye 60—100, lágy 36—80, piros ropogós 50—140, lágy 25—80, erdei szamóca 140—200, kerti nemesített eper 40—160, ribizli 100—140, pösméte 20—50, sárcadinye 400—500, szilvaiz 96—140, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 90—100, dióbél 280—400, mogyoró, héjazott 360—480, mandula, héjazott 400—660 fillér kilogrammonként, citrom 6—10 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 320—360, félédes, gulyás 280—320, rózsapaprika 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 140—160; kék mák 120—140; pergetett méz 120—140; házi szappan 120—160, közönséges szappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként Szegeden: Édesnemes paprika 1.05—1.40, félédes paprika 0.80—0.90, rózsapaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.30, csöves fűzerpaprika 1.40—1.80 pengő. — Kaloész: Édesnemes paprika 1.15—1.40, rózsapaprika 0.40—0.70, másodrendű paprika 0.25—0.38, harmadrendű paprika 0.15—0.22, fűzérés csöves paprika 0.25—0.40 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac változatlanul lanyha. Az árak továbbra is a következők: Földműves-áru hektoliterfokónként 1.10, urasági tételek minőség szerint 1.20—1.40 pengő.

Szesz és szeszszitalok. A szeszüzletben e héten a forgalom a múlt heti keretek között mozdított és ugy a nagyban, mint a detailforgalomban változatlan árakon történtek szállítások. Gyümölcspálinka: A forgalom az összes gyümölcspálinkafélékben esendes és csak kisebb tételek kerültek forgalomba. Törkölypálinka: változatlan áron kelt el, seprőpálinka 2.80—2.90, szilviorum (nyári áru) 3.60—3.70, (kk áru) 4.20—3.40 pengőn jegyeztetik ab termelőállomás, 10.000 literfokónként + forgalmi adó. Borpárlat: A belföldi rendeltetésű borhoz szükséges magasfokú borpárlat alapára hektoliterenként 220 pengő.

Építőanyagok. Portlandcement, helyt gyár 5.60—5.80 körül; darabos égetett mész, helyt gyár 3.30—3.60, kisméretű téglá Budapest-ről vidék részére 32—33, vidéken 24—32, nagyméretű kb. 30 százalékkal drágább; hódfarkú tetőcserepek 48—50, budapesti hornyolt tetőcserep 54—56; nádszövet 0.10—0.12; stukkaturgipsz 6.60—7; aszbesztpala, 40 × 40 cm 28.50, 40 × 44 cm 32.50; kátránylemezek engedélyre 10—20%; Heraklit-lemez, 1.5 cm 2, 2.5 cm 3.05, 5 cm 4.75; kéménykorona füstszívó fedlap 12 pengő.

Idégen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi június hó 27-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél több kerül egy darab: Angol font 20.75 (21.15), dollár 5.70½ (5.73½), hollandi forint 2.30 (2.31), német márka 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. Egy pengőnél kevesebb kerül egy darab: Cseh korona 1.96 (17.06), francia frank 22.30 (22.50), szerb dinár 9.96 (10.08), oláh leu 3.46 (3.56), lengyel zloty 63.95 (64.45), olasz líra 28.93 (29.23) fillér.

Színarany kilogrammja 5550 (5600) pengő. Napoleon-arany darabja 33.25 (33.60) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.